

خبرنامه ی زمستانه
۱۴۰۱

خبرنامه مجازی زمستانه ۱۴۰۱ (فصلنامه)

صاحب امتیاز: انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران

سرمدبیز: دکتر زهرا حسین نژاد

مدیر داخلی و اجرایی: فرزانه ارج

طراح و گرافیست: بهاره شیرعلی

نویسندگان:

فرزانه ارج، عطیه شمس زاده، ندا موسوی ماکوئی،
روشنک فرسلون، عاطفه محمدی

سرآغاز

دنیای اطراف ما پر است از رنگ، نور، بافت، زیبایی و ظرافت. زندگی ما با هنر آمیخته است و به شکل تنگاتنگی با آن ارتباط دارد، ولی ما از روی عادت، تنها به دیدن آن اکتفا می‌کنیم و از تعمق، دقت و تفکر در آن غافلیم.

هنر در شکل طبیعی آن مخلوق توانای بی‌همتایی است که زیبایی و ظرافت را در حد اعلای آن معنا می‌بخشد و در شکل مصنوع آن، ساخته دست بشر است که بر اساس فکر، ایده و شرایط زندگی خود به آن فرم و رنگ می‌دهد. لذا برای کسب معرفت بیشتر لازم است از این به بعد با دقتی بیش از پیش به اطراف خود بنگریم.

اخبار و اطلاعیه های هنرهای تجسمی ایران در فصل زمستان

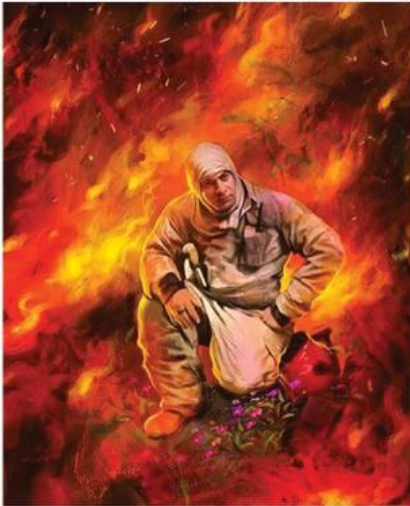
برگزاری کارگاه های تصویرسازی در جوار حرم امامزاده صالح(ع)

به نقل از روابط عمومی حوزه هنری، هیئت هنر در تهران و در جوار حرم مطهر امامزاده صالح(ع)، با راه اندازی کارگاه تصویرسازی، فرصتی را برای علاقه مندان این رشته فراهم کرده است تا با قدرت و توان علمی و حرفه ای بیشتری برای حضور در این جشنواره آماده شوند. دبیر اجرایی کارگاه های تصویرسازی رضوی درباره برگزاری این کارگاه ها اظهار داشت: بخش گرافیک جشنواره ملی گرافیک رضوی در چهار بخش پوستر، تصویرسازی، کتیبه پرچم و کارتون فعالیت دارد و هیئت هنر با کمک مراکز و بخش های دیگر از دهم اسفند به مدت سه روز، کارگاه های آموزشی تصویرسازی را در جوار حرم مطهر امام زاده صالح (ع) برگزار کرده است.

افزایش جوایز جشنواره تجسمی فجر

به گزارش سایت مجله هنرهای تجسمی به نقل از ستاد خبری جشنواره فجر، جوایز پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر افزایش یافت. با پیشنهاد مدیرکل هنرهای تجسمی و موافقت معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، جوایز نفرات برگزیده و شایسته تقدیر پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر افزایش یافت.

بر این اساس، جایزه هنرمندان برگزیده در بخش طوای زرین به ۵۰۰ میلیون ریال و جایزه هنرمندان شایسته تقدیر به ۲۰۰ میلیون ریال ارتقا پیدا کرد. این اتفاق در حالی رخ می دهد که در فراخوان پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر، جایزه نفرات برگزیده ۳۰۰ میلیون ریال و جایزه نفرات شایسته تقدیر، ۱۰۰ میلیون ریال اعلام شده بود. همچنین امسال به تمامی هنرمندان حاضر در بخش های مختلف جشنواره پانزدهم ورودیه اعطا می شود.

خلق ققنوس توسط حسن روح الامین

به نقل از مهر، حسن روح الامین هنرمند نقاش متعهد و انقلابی که به مناسبت های مختلف اثر خلق می کند، این بار پس از شهادت قریب رضا دارابی، آشنانشان از خود گذشته، اثری با عنوان «ققنوس» تقدیم روح او کرد.

گذاری بر فعالیتهای انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران در زمستان

-اولین همایش ملی زبان تزیین در طراحی مد و لباس

این همایش با مشارکت انجمن علمی هنرهای تجسمی کشور و انجمن طراحان و دوزندگان رودوزی ها و آرایه های تزیینی مد و لباس کشور و همچنین همکاری دانشگاه علم و فرهنگ و سایر مراکز علمی و هنری، در روز ۱۴ دیماه ۱۴۰۱ از ساعت ۹ الی ۱۷ در بنیاد ایران شناسی ایران برگزار گردید.

همراه با اجرای پرفورمنس و کارگاه آموزشی تخصصی و نمایشگاه از پارچه های اصیل ایرانی
تاریخ: ۱۴ الی ۱۶ دی ماه
مکان: بنیاد ایران شناسی

در این همایش که با حضور افزون بر ۱۵۰ نفر از استادان، هنرمندان، کارشناسان و مروجان، علاقمندان و دانشجویان این رشته و دیگر رشته های مربوطه که از سراسر ایران از جمله شهرستان های کاشان، اراک، بابل و دیگر نقاط کشور حضور پیدا کرده بودند، راس ساعت ۹، با قرائت کلام الله مجید و سرود ملی آغاز شد.

در راستای اهداف علمی و عملی همایش ملی زبان تزیین در طراحی مد و لباس نیز، کارگاههای آموزشی در دو بخش صبح و بعد از ظهر در محل برگزاری همایش، توسط اساتید برجسته و مجرب کشور در این زمینه برگزار گردید که عبارت بودند از:

اورنگامی در لباس: الهام دادگر، زیور آلات سفالین: سعید سالکی، زیورآلات بلوچ: مریم کشاورزی، توریافی بر روی بالشکتک: زینب مومن و سیاه قلم روی فلز: سحر ذکاوت که بالغ بر ۱۱۰ نفر از این کارگاهها بهره جستند.

پس از پذیرایی ناهار، همایش با ارائه نویسندهگان ۶ مقاله برتر تا ۵ بعداز ظهر ادامه داشت. اهدای تندیس همایش و لوح تقدیر توسط خانم دکتر بیتا بهرامی قصر؛ ریاست همایش، خانم دکتر فهیمه زارع زاده؛ دبیر علمی، خانم دکتر هدا زابلی نژاد؛ دبیر اجرایی همایش و خانم دکتر زهرا حسین نژاد رییس انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران انجام شد.

فراخوان دو فصلنامه علمی، پژوهشی مطالعات هنرهای تجسمی

این نشریه تخصصی، وابسته به دانشکده هنر و معماری دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد که به منظور گسترش ارتباطات علمی و فراهم سازی بستری مناسب برای هدفمندسازی پژوهش‌ها، انتشار یافته‌های پژوهشی و ارتقای کیفی و کمی هنر با همکاری انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران منتشر می‌شود. این نشریه با هدف توسعه و ترویج دستاوردهای علمی پژوهشی پژوهشگران پذیرای دانش و تجربه‌ی تمامی استادان و اندیشمندان عرصه هنر در قالب مقالات علمی می‌باشد.

محورهای مقالات این فصلنامه عبارتند از:

- * هنرهای تجسمی
- * پژوهش هنر
- * حفاظت و مرمت بناهای تاریخی
- * نقاشی
- * صنایع دستی
- * فرش
- * معماری

نمایشگاه آثار دانش آموختگان رشته نگارگری دانشگاه الزهرا

انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران با مشارکت دانشگاه الزهرا اقدام به برپایی نمایشگاهی از آثار دانش آموختگان رشته نگارگری نموده است. محل برگزاری نمایشگاه: نگارخانه دانشکده هنر دانشگاه الزهرا
 زمان برگزاری: ۳۰ بهمن الی ۱۰ اسفندماه ۱۴۰۱
 آیین گشایش: ۳۰ بهمن ساعت ۱۱:۴۰
 ساعات بازدید: ۹ الی ۱۵

هشتمین همایش ملی مبانی نظری هنرهای تجسمی با رویکرد هنر جدید

هشتمین همایش ملی مبانی نظری هنرهای تجسمی با رویکرد هنر جدید همراه با ارائه مقالات برتر و سخنرانی، روز چهارشنبه دهم اسفند ماه ۱۴۰۱ در فرهنگسرای نیاوران برگزار شد. در این همایش، دکتر زهرا حسین نژاد ریاست انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران به تشریح فعالیت‌های علمی و پژوهشی انجمن و عملکردهای مشترک با سایر مراکز علمی و پژوهشی کشور و ویژگی‌های محتوایی و شرایط برگزاری همایش هشتم پرداختند. سپس استاد بهروز دارش، هنرمند پیشکسوت هنرهای جدید به ایراد سخنرانی در باب اهمیت بسترسازی و حمایت مناسب از نسل جدید هنرمندان در این عرصه پرداختند و دکتر رضا منجزی، دبیر علمی همایش در پند تخصصی خود به موضوع تبیین تبار شناسی و بنیان‌های اندیشه‌ای هنر جدید اشاره کرد و در ادامه دکتر سید نظام الدین امامی فر رئیس شورای سیاست‌گذاری همایش، آقای امیر وارسته پژوهشگر و هنرمند بینا رشته‌ای به همراه دکتر منجزی پنل همایش را با ارائه ۳ مقاله برتر، برگزار کردند. لازم به ذکر است که نشان همایش و تقدیر از مقالات برتر به آقای احسان مرادی سبحانی، آقای محمد جواد حسنلو، خانم زهرا خوش نقش و خانم نعیمه مسگری، تعلق گرفت. گفتنی است بیش از ۱۲۰ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، اساتید، محققان، پژوهشگران، دانشجویان و فعالان حوزه هنرهای تجسمی، در این مراسم حضور داشتند.

حامیان همایش

- صندوق توسعه هنرمندان تجسمی
- معاونت فرهنگی - دانشجویی دانشگاه علم و فرهنگ
- دانشگاه هنرهای اسلامی ایرانی استاد فرشچیان

یادداشتها و تازه های هنری

درباره مجسمه های جوهانسون تی سانگ از هنگ کنگ

جوهانسون تی سانگ یک مجسمه‌ساز از هنگ‌کنگ است که در سرامیک و مجسمه‌سازی فولاد ضد زنگ تخصص دارد و آثار فوق‌العاده جالبی را با الهام از زندگی روزمره خلق می‌کند. □
 جوهانسون تی سانگ دوست ندارد درباره خودش و کارهایش صحبت های طولانی کند. او معتقد است بیننده باید همه پاسخ ها را نه در کلامش، بلکه هر کدام را در آثارش جستجو کند، بدون اینکه دیدگاه خود را به دیگران تحمیل کند.
 مجسمه ساز سعی نمی کند برای همه قابل درک باشد و با آثارش، به قولی، به تقلید کورکورانه از الگوهای فرهنگی غربی نمی پردازد و بر لزوم درک اولیه از میزان قابل قبول بودن آنچه از فرهنگ غرب برمی آید، توجه دارد.
 جانسون به دنبال پول نیست و تولید مجسمه های خود را در جریان مباحث مالی قرار نمی دهد. با این حال، آثار او واقعا منحصر به فرد هستند و اگر به فروش گذاشته شوند، به اتفاق جدی در زندگی او تبدیل می شوند و قطعا هدف شکار کلکسیونرها قرار می گیرند.

رویدادهای هنری جهان در فصل زمستان

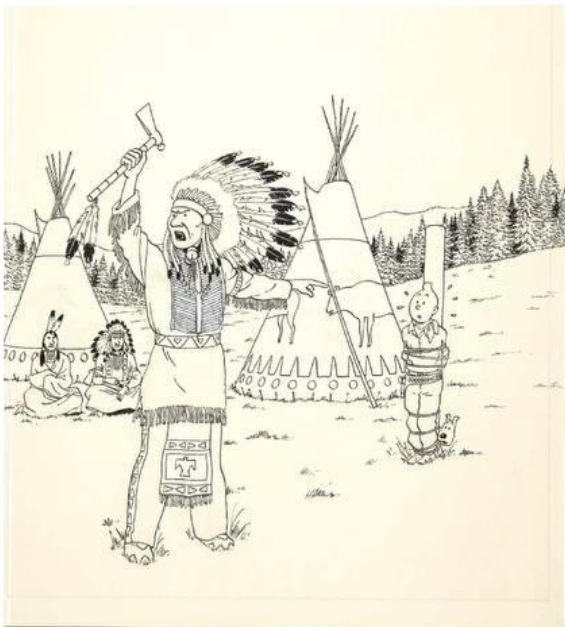
نمایش آثار «پیکاسو» در پنجاهمین سالگرد مرگ وی

به گزارش سایت مجله هنرهای تجسمی به نقل از ایستنا؛ کاغذ دیواری گلدان کلاسیک، فلاپوسترهای نازک، آستروچرف سبز و کاغذ کرافت قهوه‌ای پس زمینه معمول شاهکارهای پابلو پیکاسو نیستند. اما «موزه پیکاسو پاریس» در پاریس اتاق‌های خود را به‌طور قابل توجهی تغییر داده است تا از این راه نسل جوان تری را دوباره جذب کند که از این هنرمند بانفوذ اسپانیایی به دلیل جنجال‌هایی درباره رفتار بی‌رحمانه‌اش با زنان و استفاده از آثار تاریخی آفریقایی دور شده‌اند.

فروش نقاشی تن تن در آمریکا

این طراحی که «تن تن در آمریکا» نام دارد در سال ۱۹۴۲ میلادی خلق شده است و برای نسخه رنگی کتاب «تن تن در آمریکا» مورد استفاده قرار گرفت. «هرژه»، کارتون‌نویست بلژیکی، این کتاب را در سال ۱۹۴۶ میلادی منتشر کرد.

این کتاب سومین جلد از کتاب‌های «ماجراجویی‌های تن تن» بود که داستان یک خبرنگار بلژیکی و سگش را روایت می‌کنند. این طراحی «تن تن» و سگش را در سفرشان به ایالات متحده آمریکا به تصویر می‌کشند.

در مزایده‌ای که روز جمعه توسط حراجی فرانسوی «Artcurial» برگزار شد، این طراحی سیاه و سفید به قیمت ۲,۱۵۸,۰۰۰ یورو فروخته شد. کارشناسان حراجی ارزش این اثر را بین ۲.۲ میلیون یورو تا ۳.۲ میلیون یورو برآورد کرده بودند.

چکیده پایان نامه دکتری

پایان نامه نصرالله سلیمی (۱۳۹۱) با عنوان: بررسی مبانی نظری صنایع دستی

است. از اینرو عوامل اجرایی و تاثیر گذار بر صنایع دستی نیز متکی بر اندیشه ساخت، برنامه ریزی، دانش تولید، هدف و کاربرد، شکل نهایی، تولید کننده، سنت، هویت سازی، مراحل تولید، آماده سازی، محصول نهایی و مخاطب بیان شده است. عوامل و عناصر شکل گیری و تداوم آن در قابلیت های انسانی و در رابطه احساس و تفکر، مراحل ادراک، تفکر، اندیشه و تجلی زیبایی شناسانه در اندیشه های متفکران در کل بر مبنای ارتباط با خود، هستی و خالق معنا می یابد.

تعاریف و مباحث نظری نوینی همگام با جنبش های هنری و فکری، امروزه برای هنر و غیر هنر بیان شده و مسلماً صنایع دستی از این امر مستثنی نمی باشد. از اینرو این رساله با طرح ابهام های ترجمه ای معادل سازی شده و کاربرد آنها در برخی نهادهای رسمی و به استناد رویکردی تاریخی، اجتماعی در شکل گیری صنایع دستی، شناخت و بررسی مبانی نظری متکی بر شاخصه ها و مولفه ها همراه با اعتبار بخشی رویکردهای فکری دوره معاصر و نگرش های هنری و بنیان های فکری متفکران ایرانی- اسلامی، به بررسی مبانی نظری صنایع دستی می پردازد. در این رابطه سه رویکرد اصلی مبانی نظری مورد توجه قرار گرفته است: ۱- مبانی نظری بر اساس علل و عوامل شکل گیری و اعتبار بخشی صنایع دستی بر مبنای رویکردی تاریخی و اجتماعی ۲- مبانی نظری بر اساس تعاریف، ریشه یابی واژگان، شاخصه ها، مولفه ها و شیوه های آموزش ۳- مبانی نظری بر اساس بنیان های تفکر و زیبایی شناسی ایرانی- اسلامی بررسی این سه رویکرد بر اساس روش کتابخانه ای و تحقیق کیفی و با استناد به منابع انگلیسی تحلیل گردیده است. نتیجه کلی در این بررسی با توجه به بررسی تاریخی و اجتماعی، تعاریف، دیدگاه ها، بنیان های تفکر و زیبایی شناسی و انتخاب شیوه مناسب آموزشی، بررسی مبانی نظری صنایع دستی انجام پذیرفت. همچنین علل شکل گیری و خاستگاه صنایع دستی وابسته به چهار عامل باور، فن آوری، هنر و ساختار اجتماعی در پاسخگویی به نیازهای مادی و معنوی

معرفی کتاب هنری

کتاب دست‌ها و پاها: آناتومی برای هنرمندان

کتاب دست‌ها و پاها: آناتومی برای هنرمندان (**Morpho: Hands and Feet: Anatomy for Artists**) نوشته‌ی میشل لوریسلا (**Michele Lauricella**) راهنمایی منحصر به فرد برای یادگیری طراحی بدن انسان با تمرکز بر دست‌ها و پاها است. این کتاب با تکنیک‌های ابتکاری مؤلف کتاب به شما می‌آموزد تا محبوب‌ترین و درعین حال، چالش‌برانگیزترین بخش‌های بدن انسان را با سهولت بیشتری طراحی کنید. استفاده از این کتاب برای همه‌ی علاقه‌مندان - از سطح مبتدی تا پیشرفته - مناسب است و نیاز به آشنایی بالا در زمینه‌ی طراحی ندارد. این کتاب به گونه‌ای طراحی شده که به خلاقیت و تخیل شما برای طراحی کمک می‌کند؛

شما در ابتدا با نمایی ساده‌شده از اسکلت انسان روبه‌رو خواهید شد و می‌توانید تکنیک‌های طراحی آن را فرا بگیرید؛ سپس با طراحی ماهیچه‌ها، عضلات و تکنیک‌های رسم آن‌ها آشنا می‌شوید و در مرحله‌ی بعد طراحی پوست و لایه‌های چربی را یاد می‌گیرید. در انتها نیز برای تکمیل طرح، چگونگی طراحی رگ‌ها به شما آموزش داده می‌شود.

معرفی یک هنرمند

مسعود اسکندری خویی

مسعود اسکندری خویی متولد ۲۳ آذر ۱۳۴۰ دانش آموخته عکاسی لیسانس و فوق لیسانس از دانشگاه هنر تهران و مستند نگاری از دانشگاه Ryerson کانادا. تدریس در گالری هنر همیلتون و دستیار خانم **Pearl Van Geest** هنرمند و مدرس نقاش کانادایی. آموزش مربیگری هنر در گالری هنر برلینگتون و همکاری با خانم **Suzy Lake** از هنرمندان سرشناس عکاسی و پرفورمنس در آمریکا و کانادا و برپایی نمایشگاه عکاسی در گالری هنر برلینگتون.

مسعود به صورت مستمر در حال تحقیق و مطالعه برای کسب دکترا در شاخه عکاسی مستند شد. همزمان چندین پروژه عکاسی و ویدیو آرت را پیگیری میکرد و در کالج‌های مختلف عکاسی کانادا منجمله کالج Mohawk تدریس عکاسی میکرد. مسعود پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد در دانشگاه تهران، مشغول به تدریس در دانشگاه آزاد شد. ویژگی تدریس او به اذعان دانشجویانش حاکی از عشق معلم به هنرجویان بود و شیوه ای از تدریس متکی به اطلاعات جدید و نوین عکاسی. اما این تدریس زیاد طول نکشید و به واسطه مهاجرت استاد به کانادا، کلاسها تعطیل شد و غم ترک دانشجویان و تدریس در ایران سالها روی قلب مسعود اسکندری ماند. به هر بهانه‌ای میخواست برگردد و یک ورکشاپ و نمایشگاه در کنار دانشجویان و رفقای سابقش برگزار کند.

با اجرایی شدن پروژه ویدیو آرت «**The Self**» و نمایش آن در گالری هنری هامیلتون از ماه جون تا نوامبر ۲۰۱۸ و بازتاب خوب نمایشگاه تصمیم به ادامه پروژه به صورتی مالتی‌پلکس و چند ویدیویی گرفت. این مجموعه روایتی نو از تأثیرات مهاجرت اسکندری از ایران به کانادا بود. او اذعان کرد که سالها پس از مهاجرت احساس از دست دادن هویت رادر پی داشته، چرا که متوجه شد در واقع بخشهایی از هر دو مکان را هنوز درک نکرده. او تصاویر پرتره خودش را با تصاویری از عناصر فرهنگی و هنر و شخصیت‌های بزرگ ادبیات ایران را ادغام و در این مجموعه ویدیو ارایه کرد. او در سالهای مهاجرت شیوه مورد علاقه خودش «عکاسی مناظر شهری» را نیز ادامه داد. شیوه‌ای که در هنگام دانشجویی در جوار استادش یحیا دهقانپور آن را آموخته و تجربه کرده بود و سپس در رساله پایان نامه خود با عکاسی از مناظر شهری تهران در اوایل دهه ۷۰ به آن پرداخت.

معرفی مکتب هنری

مکتب رمانتیسم

اصطلاح رمانتیسم برگرفته از کلمه رمانس **Romance** است. این کلمه در قرون وسطی به زبان های محلی مشتق از زبان لاتین که در کشورهای مختلف اروپا متداول بود، اطلاق می شد. داستان هایی که در این زبان ها نوشته یا از زبان لاتین ترجمه می شد، رمانس نامیده می شد و به طور کلی این کلمه به معنی ادبیات ملی یا ادبیات توده مردم به کار می رفت.

در واقع رمانتیسم را به معنای عام آن می توان روح زمانه ی اروپا در اواخر قرن هجدهم و اواسط قرن نوزدهم میلادی دانست که همه ی شئون انسان غربی را تحت تاثیر خود قرار داد. هنرمندانی نظیر گوته، شیلر، هولدرلین، ویکتور هوگو، شاتو بریان، لامارتین، الکساندر پوشکین، لرمانتف، ویلیام بلیک، بتهوون، واگنر و... از بزرگترین هنرمندان رمانتیک به شمار می آیند. اما رمانتیک به معنای خاص فلسفی آن مکتبیست که ابتدا در میان فیلسوفان آلمانی پا گرفت و در مقابل عقل گرایی اروپای آن زمان ایستاد. عقل گرایی که با رنسانس در اروپا شکل گرفت و در دوره ی روشنگری سراسر اندیشه ی انسان غربی را با خویش همراه ساخت علاقه ی مفرطی داشت به تحقیر احساس و عاطفه و تخیل و استفاده از عقل تنها برای کشف حقیقت، یکسان سازی انسان ها تحت قواعد عام عقلانی که منجر به نادیده گرفتن اراده ی فردی آنها می شد، و همچنین سیستم سازیهای برآمده از این نگرش که همه چیز در عالم از نظمی خلل ناپذیر و ساختاری منظم و نظام مند برخوردارند. در چنین شرایطی بود که رمانتیسم فلسفی با تکیه بر دو اصل بنیادین خلل ناپذیری اراده و فقدان ساختار چیزها نگرش خردگرایانه را به نقد کشید. انقلاب صنعتی؛ علم گرایی، انقلاب صنعتی و به تبع آن رشد سرمایه داری را باید از مهمترین عوامل موثر بر جنبش رمانتیسم به حساب آورد.

